

НУБІП України

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

03.09 – КМР. 1826 “С” 2020.11.19. 017 ПЗ

МИТЯЯ ВЛАДИСЛАВА ВАЛЕНТИНОВИЧА

2021 р.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ННІ лісового і садово-паркового господарства

УДК 712.2:3798(477.41)

НУБІП України

ПОГОДЖЕНО

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ

Директор ННІ

Завідувач кафедри

лісового і садово-паркового господарства
(назва ННІ)

ландшафтної архітектури та фітодизайну
(назва кафедри)

НУБІП України

“Лакида П.І.”
(підпис) (ПІБ)
20__ р.

“Колесніченко О.В.”
(підпис) (ПІБ)
20__ р.

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

НУБІП України

на тему Облаштування рекреаційної території по вул. Машинобудівників у м. Вишневе Київської обл.

Спеціальність 206 Садово-паркове господарство
(код і назва)

Освітня програма Садово-паркове господарство
(назва)

Орієнтація освітньої програми Освітньо-професійна
(освітньо-професійна або освітньо-наукова)

НУБІП України

Гарант освітньої програми

доктор с.-г. наук, професор
(науковий ступінь та вчене звання)

Ковалевський С.Б.
(ПІБ)

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи

кандидат с.-г. наук
(науковий ступінь та вчене звання)

Міндер В.В.
(ПІБ)

НУБІП України

Виконав

(підпис)

Митяй В.В.
(ПІБ студента)

НУБІП України

КИЇВ—2021

НУБІП України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ІННІ лісового і садово-паркового господарства

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри ландшафтної
архітектури та фітодизайну
д. б. н., професор Колесніченко О.В.
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ)
20__ року

ЗАВДАННЯ

ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТУ
Митяю Владиславу Валентиновичу
(прізвище, ім'я, по батькові)
Спеціальність 206 Садово-паркове господарство
(код і назва)
Освітня програма Садово-паркове господарство
(назва)
Орієнтація освітньої програми Освітньо-професійна
(освітньо-професійна або освітньо-наукова)

Тема магістерської кваліфікаційної роботи Облаштування рекреаційної території по вул.
Машинобудівників у м. Вишневе Київської обл.
затверджена наказом ректора НУБІП України від "19" жовтня 2020 р. № 1826 «С»
Термін подання завершеної роботи на кафедру
(рік, місяць, число)

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи літературні друківані та інтернет-
джерела, ситуаційна схема, фотофіксація території дослідження

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Проаналізувати особливості формування рекреаційних територій на основі вітчизняного та закордонного досвіду
2. Здійснити добір методів дослідження
3. Провести пошук та аналіз містобудівельних і природно-кліматичних умов району досліджень

4. Провести натурне обстеження території рекреації

5. Надати пропозиції щодо покращення існуючого стану досліджуваного об'єкту

Перелік графічного матеріалу (за потреби) опорний план, схеми містобудівельного та композиційного аналізу, схема функціонального зонування території, планувальна структура, генеральний план, візуалізація проектних рішень

Дата видачі завдання " " 20__ р.

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи

(підпис)

Міндер В.В.
(прізвище та ініціали)

Завдання прийняв до виконання

(підпис)

Митяй В.В.
(прізвище та ініціали студента)

НУБІП України

РЕФЕРАТ

НУБІП України

Магістерська кваліфікаційна робота містить вступ, п'ять розділів, висновки, 3 додатки, 24 ілюстрації, 6 таблиць, 53 використаних джерел. Обсяг магістерської роботи складає 71 сторінок.

НУБІП України

У роботі проаналізовано особливості формування рекреаційних територій в міських умовах. На основі функціонального призначення території рекреації, розподілу їх за типами, а також за значимістю у містобудівельній ситуації проведено їх узагальнюючу класифікацію. Сформовано взаємозв'язки рекреаційної діяльності із урбанізацією та основними потребами людини.

НУБІП України

Добір методик дослідження здійснено на основі специфіки ландшафтного об'єкту проектування, що зумовило поєднання загальнонаукових і спеціальних методів. Принципи організації процесу дослідження базуються на теоретичних, описових, аналітичних, емпіричних загальнонаукових методах, а також графоаналітичних і картографічних спеціальних методах дослідження.

НУБІП України

Здійнено розподіл основних етапів формування та розбудови міста Вишневе за чотирма періодами. Передпроектне вивчення території передбачало здійснення аналізу за містобудівельними та природно-кліматичними умовами.

НУБІП України

Проаналізовано зміни у генеральному плані міста Вишневе, за якими територія дослідження переводиться в категорію «зелених насаджень загального користування» і потребує розробки проектних рішень.

НУБІП України

Згідно ландшафтно-планувального аналізу території встановлено наявність переважної кількості відкритого простору, композиційні акценти та доміанти, а також візуально-композиційні зв'язки між ними. Аналіз містобудівельної ситуації об'єкту дослідження показав його часте відвідування та транзитний характер руху територією.

НУБІП України

Проведеним натурним обстеженням встановлено існуючий стан благоустрою та озеленення території. Загалом визначено незадовільний стан, що вимагає здійснення подальших пропозицій щодо його покращення. Інвентаризацією деревних насаджень виявлено добрий і задовільний стан.

НУБІП УКРАЇНИ

Розроблено планувальну структуру території на основі запроєктованого функціонального зонування. Здійснено добір сучасних елементів благоустрою: у прогулянковій зоні - амфітеатр та ігровий майданчик, у зоні активного відпочинку – скейт-парк. Оформлення вхідної зони включає композиційні групи із рослин і каменів. Передбачається оновлення дорожньо-стежкової мережі із тротуарної плитки. Для забезпечення комфортного відвідування території запроєктовано малі архітектурні форми утилітарного призначення. Із елементів обслуговування на території розміщено кав'ярню та громадську

вбиральню. Композиція насаджень ґрунтується на принципах гармонійного поєднання різних типів насаджень: захисних масивів, декоративних груп, акцентних солітерів, лінійних живоплосів. Основними запроєктованими деревними видами є: клен гостролистий (*Acer platanoides* L.), падуб звичайний (*Ilex aquifolium* L.), рододендрон карпатський (*Rhododéndron myrtifólium* Schott & Kotschy), троянда 'Lions Rose' (*Rosa* 'Lions Rose'). Передбачено влаштування звичайного садово-паркового газону.

НУБІП УКРАЇНИ

Ключові слова: рекреація, композиційний аналіз, планувальна структура, благоустрій, композиція насаджень.

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП України

ЗМІСТ

ВСТУП.....

5

РОЗДІЛ 1 ЛАНДШАФТНО-ПРОСТОРОВА ОРГАНІЗАЦІЯ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ТЕРИТОРІЇ.....

7

1.1. Вимоги до проектування рекреаційної території..... 7

1.2. Приклади організації територій рекреації..... 11

РОЗДІЛ 2 МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ..... 16

РОЗДІЛ 3 ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТУ, ПРИРОДНІ УМОВИ ТЕРИТОРІЇ, ІСТОРИЧНА ДОВІДКА.....

19

3.1. Характеристика об'єкту та природні умови території..... 19

1 3.2. Історична довідка міста..... 22

РОЗДІЛ 4 СУЧАСНИЙ СТАН ДОСЛІДЖУВАНОЇ ТЕРИТОРІЇ..... 27

4.1. Місцезнаходження та навколишня ситуація..... 27

4.2. Передпроектний аналіз території..... 29

4.3. Стан благоустрою території рекреації..... 33

4.4. Існуючий рівень і стан озеленення..... 34

РОЗДІЛ 5 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЛАНДШАФТНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ТЕРИТОРІЇ.....

37

5.1. Планувальна структура та функціональне зонування..... 37

5.2. Пропозиції щодо благоустрою території..... 39

5.3. Організація композиції насаджень..... 45

ВИСНОВКИ..... 49

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ..... 51

ДОДАТКИ..... 56

НУБІП України

НУБІП України

Зростаючий темп урбанізації території, а також життя населення в цілому, викликає необхідність створення комфортних умов для відновлення працездатності, фізичного та духовного здоров'я людини. Часто саме на фоні збільшення щільності забудови відчувається нестача рекреаційних зон. У цьому випадку йдеться про поліпшення якості навколишнього середовища, не дотримання мінімально допустимих вимог до середовища. Вказується необхідність формування зеленої складової рекреаційних просторів.

Створення якісного багатофункціонального відпочинку важливе завдання сучасної ландшафтної архітектури. Складність полягає у необхідності всебічного врахування призначення, функціональності просторів, що проектуються. Необхідно враховувати як територіальні особливості, їх якісний стан та соціальну значимість, так і екологічну якість довкілля. Формування кожного типу рекреаційних просторів для відпочинку та дозвілля однаково важливе для сучасного міського середовища. У цьому їх функціональне зонування має визначатися доступністю населення, зручністю їх розташування, наявністю близько розташованих альтернатив.

Актуальність магістерської кваліфікаційної роботи визначається активним зростанням міської забудови міста Вишневе як міста-супутника столиці, і відповідно, необхідністю формування рекреаційного простору для населення.

Мета роботи полягає в розробці проектних рішень щодо облаштування рекреаційної території. Досягнення мети передбачає виконання ряд завдань:

- проаналізувати особливості формування рекреаційних територій на основі вітчизняного та закордонного досвіду;
- здійснити добір методів дослідження;
- провести пошук та аналіз містобудівельних і природно-кліматичних умов району досліджень;
- провести натурне обстеження території рекреації;

НУБІП України

- надати пропозиції щодо покращення існуючого стану досліджуваного об'єкту.

Об'єкт дослідження – рекреаційна територія по вулиці
Машинобудівників у місті Вишневе Київської області.

Предмет дослідження – особливості формування та облаштування територій рекреації.

Положення, що виносяться на захист магістерської кваліфікаційної роботи, включають результати аналізу літературних джерел за особливостями формування територій рекреації; проведено натурне обстеження рекреаційної території із визначенням існуючого стану елементів благоустрою; здійснено містобудівельний та ландшафтно-композиційний аналізи; розроблено проектні пропозиції щодо покращення стану благоустрою території та формування композиції насаджень.

Практична значущість отриманих результатів щодо облаштування рекреаційної території полягає у наданні їх до розгляду Вишневій міській раді.

Магістерська кваліфікаційна робота містить пояснювальну записку та графічну частину. Пояснювальна записка складається зі вступу, п'ятих розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг роботи становить 71 сторінок комп'ютерного тексту. Матеріал систематизовано у 6 таблицях, ілюстровано 24 рисунками. Графічна частина включає опорний план, схеми містобудівельного та композиційного аналізу, схему функціонального зонування території, планувальну структуру, генеральний план та візуалізації проектних рішень.

НУБІП України

РОЗДІЛ 1
ЛАНДШАФТНО-ПРОСТОРОВА ОРГАНІЗАЦІЯ
РЕКРЕАЦІЙНОЇ ТЕРИТОРІЇ

НУБІП України

1.1. Вимоги до проектування рекреаційної території

Постійне підвищення рівня урбанізації та господарського освоєння природних ландшафтів міського регіону актуалізують проблему забезпечення рекреаційних потреб людей та водночас збереження природи у місцях відпочинку. В сучасних умовах будь-яка територія виступає як природний ресурс, що має альтернативні можливості для задоволення різних суспільних потреб. При розробці програм комплексного використання території доводиться розглядати множинність природних потенціалів виходячи з множинності суспільних потреб, що безпосередньо виявляються у множинності видів природокористування [30].

Сучасні умови життєдіяльності людського суспільства пов'язані із суттєвим підвищенням значення рекреації (від лат. *recreatio* – відновлення). В умовах погіршення природного середовища, зростання урбанізації, активного науково-технічного прогресу із одночасно його негативними наслідками, значення рекреації особливо підвищується.

У приміській місцевості або в самому місті досить часто спеціально виділяється рекреаційна зона, призначена для організації місць відпочинку населення. Така зона є територіями, що включають в себе парки, сади, міські ліси, лісопарки, пляжі та інші об'єкти. Також сюди можуть відноситись природні території або природні об'єкти, що мають особливий охоронний статус. Рекреаційна територія являє собою частину земельного фонду, що задіяна для організації туризму, лікування та відпочинку.

Рекреаційна територія - територія, що використовується для оздоровлення людей, масового відпочинку, туризму і екскурсій.

У Земельному кодексі України [1] визначено, що стратегічну роль у системі організації відпочинку населення, туризму та проведення спортивних заходів відіграють землі рекреаційного призначення. До земель

рекреаційного призначення належать земельні ділянки зелених зон і зелених

насаджень міст та інших населених пунктів, навчально-туристських та екологічних стежок, маркованих трас, земельні ділянки, зайняті територіями

будинків відпочинку, пансіонатів, об'єктів фізичної культури і спорту, туристичних баз, кемпінгів, яхт-клубів, стаціонарних і наметових

туристично-оздоровчих таборів, будинків рибалок і мисливців, дитячих

туристичних станцій, дитячих та спортивних таборів, інших аналогічних

об'єктів, а також земельні ділянки, надані для дачного будівництва і спорудження інших об'єктів стаціонарної рекреації.

Планувальна організація території рекреаційної зони, як і будь-якого

іншого об'єкту ландшафтної архітектури, визначається функціональними та

архітектурно-будівельними критеріями. У свою чергу, за архітектурно-будівельними критеріями усі рекреаційні зони можна поділити на [31]:

- територію забудови;

- територію природного рекреаційного ландшафту.

Залежно від характеру забудови рекреаційної зони можуть використовуватись основні чотири схеми планувальної організації території:

концентрична (компактна); віялоподібна (глибинна); поздовжня (коридорна);

лінійна; багатоцентрова (розосереджена). Також можливе їхнє поєднання.

Вид обраної схеми планувальної організації рекреаційної зони залежить від природних умов, зокрема від умов рельєфу місцевості.

Ландшафтно-рекреаційні території - озеленені території, основною функцією яких є організація відпочинку населення - міські та сільські парки,

озеленені місця відпочинку в житловій забудові, урбанізовані рекреаційні

території - центри розваг, атракціонів, інші об'єкти, що виконують рекреаційні функції, але не завжди включають озеленення [32].

За здійсненим аналізом літературних джерел узагальнено

НУБІП України

класифікацію ландшафтно-рекреаційних територій на основі функціонального призначення, розподілу за основними типами, а також за значимістю (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1

Зведена класифікація ландшафтно-рекреаційних територій

Функціональне призначення	Основні типи	За значимістю
<p>- багатofункціональні (багатofункціональні парки, центри відпочинку та ін.);</p> <p>- спеціалізовані (дичячі, спортивні (фізкультурно-оздоровчі), виставкові, зоологічні, ботанічні (дендрологічні) парки, аквапарки та ін.);</p> <p>- курорти (санаторно-курортне лікування), зони відпочинку (відпочинок у природному оточенні), зони та центри туризму (пізнавальний, екологічний, спортивний та інші види туризму)</p>	<p>- рекреаційні зони, що включають рекреаційні установи та комплекси</p> <p>- замські парки, лісопарки, лугопарки, рекреаційні ліси та водоймища</p>	<p>- національного (формується на основі найбільш цінних природних рекреаційних ресурсів та призначена для організації переважно тривалого (у період відпусток та канікул) замського відпочинку та оздоровлення населення, туризму, в тому числі й міжнародного. Її основу становлять курорти, зони відпочинку та туризму національного значення.</p> <p>- регіонального (формується для організації тривалого та короткочасного з нічлігом замського відпочинку населення в зонах впливу великих міст, які мають велику потребу в рекреаційних територіях).</p> <p>- місцевого (призначені для організації короткочасного відпочинку населення у вихідні та будні дні у поселеннях та їх найближчому оточенні (у зоні 0,5-годинної транспортної доступності). Вони включають внутрішньоміські та приміські рекреаційні території – парки, лісопарки, центри відпочинку та розваг, розраховані на масові відвідування відпочиваючих).</p>

Рекреаційна діяльність тісно пов'язана з природоохоронними заходами, покращенням медичного обслуговування, розширенням послуг харчування, торгівлі та побуту, відпочинку та розваг. Планувальна одиниця дозвілля включає водні та паркові, лінійні та просторові, природні та урбанізовані рекреаційні утворення. Прикладом планувальної одиниці є парковий

комплекс Києва на заплаві території Дніпра. Парковий комплекс включає Центральний міський парк, Гідропарк, пляжі, водні станції, турбазу, яропарк, прогулянковий відпочинок та спортивні споруди для гребного спорту, плавання, лижного, санного, ковзанярського спорту[31].:

Рекреаційна діяльність тісно пов'язана із основними потребами людини, а також із урбанізацією території, що відображено на розробленій нами схемі (рис. 1.1).

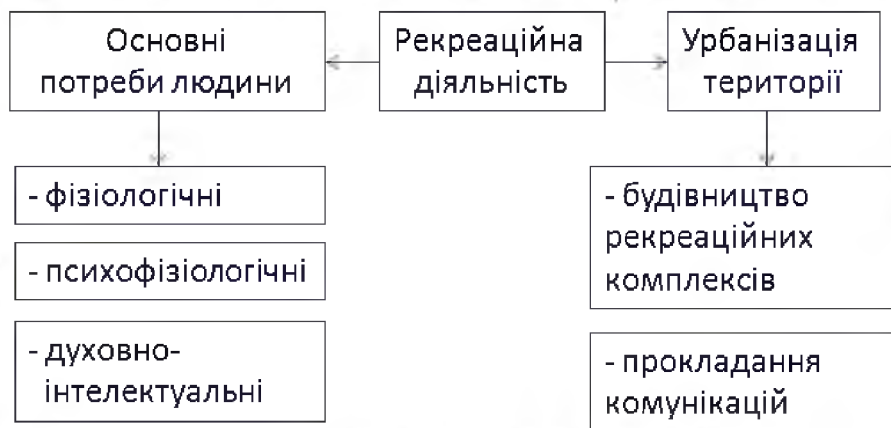

Рис. 1.1. Взаємозв'язки рекреаційної діяльності із потребами людини та урбанізацією міста (розроблено автором)

При виявленні взаємозв'язків рекреаційної діяльності із основними потребами людини до фізіологічних віднесено сон, харчування, гігієна, рух, відповідно до психофізіологічних - відпочинок-релаксація, профілактика, туризм; до духовно-інтелектуальних - дозвілля, фізична рекреація, свято, гра.

Рекреаційна діяльність, пов'язана з урбанізацією територій, регулюється впливом антропогенних навантажень, а саме концентрацією рекреантів на певній території природного ландшафту.

Рекреаційна діяльність потребує вивчення рекреаційної території, її архітектурно-планувальної організації, взаємодії з архітектурно-планувальною організацією рекреаційного комплексу та організацією внутрішнього простору рекреаційної установи. Визначальним чинником раціональної планувальної організації рекреаційного району є функціональне зонування.

1.2. Приклади організації територій рекреації

В Україні існує велика кількість організованих рекреаційних територій в містах та по за їхніх меж. Майже в кожному великому місті існують такі території. У Києві перша така територія, з відомих культурних парків, була закладена ще у 1631 р. Петром Могилією, в його митрополиччому дворі у Голосієві; перша літописна згадка про нього як про володіння Києво-Печерської Лаври відноситься до 1541 р. В 1957 р. на базі Голосіївського лісового масиву було закладено парк, названий ім'ям М. Рильського.

Популярним місцем відпочинку киян є також територія Національного виставкового центру в межах Голосіївського лісопарку.

Також у 1741 р. навколо Маріїнського палацу був розбитий Царський парк (нині – Маріїнський парк). Закладена в 1912 році Петровська алея, над якою було перекинато Чортів міст, поділила парк на два: Царський і Куценький. Сьогодні вони зливаються в суцільний масив Маріїнського парку (рис. 1.2), що розтягнувся по правому березі Дніпра.

Рис. 1.2. Малі архітектурні форми Маріїнського парку: а – фонтан [23];

б – літня музична сцена «Мушля» [27]

Центральний ботанічний сад НАН України із заповідною зоною Видубицького монастиря, Наводницький парк (поруч з мостом

ім. Є. Патона), парк «Володимирська гірка», закладений у середині XIX ст. Нинішній парк Слави був заснований як Аносовський (Командантський) сквер у 1895 р. У 60-ті роки XIX ст. був створений університетський сад, відомий нині як парк ім. Тараса Шевченка. З 1900 р. існує в Києві

Пушкінський парк.

Ряд парків на лівому березі об'єднано в загальноміський парковий комплекс - Діпроросвський парк. Центральною його частиною є Труханів острів, де планується створити центр дозвілля з ресторанами, кафе, казино, готелями, яхт-клубами, пляжами, місцями, облаштованими для рибалки.

На півночі міста, в лісовому масиві Пуша-Водиця площею 30 тис. га, розташована дачно-курортна зона і парк з цією самою назвою. Ще один рекреаційно-оздоровчий центр - лісопаркова зона Конча-Заспа - розміщується на південній околиці Києва.

У межах міста розташована 41 природно-заповідна територія, до якої, зокрема, належать два ботанічних сади. В 1839 р. був закладений Ботанічний сад ім. О.В. Фоміна як науково-дослідна база університету Св. Володимира. Тут на площі в 22,5 га посаджено близько 10 тисяч видів рослин.

Рекреаційні зони присутні і в містах менших за Київ, одним з таких є Біла Церква. У місті Олександра Браницька на місці діброви на лівому березі р. Рось заклали ландшафтний парк, який здобув назву «Олександрія» (рис. 1.3).

Рис. 2.3. Архітектурні форми парку «Олександрія»

Парк створений за проектом і під безпосереднім керівництвом італійця Д. Ботані. В паркових композиціях природні пейзажі органічно поєднуються з архітектурними спорудами – павільйонами, альтанками, колонадами,

містками, побудованими в романтичному стилі. Деякі з них збереглися до наших днів. Це – колонада «Відлуння», «колона чаплі», водоспад «Руїни», а

також інші численні ставки з водоспадами, каскадами і фонтанами. Флора парку представлена місцевими та екзотичними видами.

У 1796 р. в м. Умань за розпорядженням графа С. Потоцького в урочищі Кам'янка був закладений парк, названий на честь його дружини Софії (рис. 1.4).

Рис. 3.4. Види у ландшафтному парку «Софіївка» м. Умань

В основі архітектурних композицій парку – сюжети давньогрецької міфології. Детально продумана система гідроспоруд, серед яких – цілий ряд ставків, розташованих у різних рівнях, водоспади, шлюзи, каскади, фонтани і т.п. У парку створені ландшафти з використанням природного каменю. Це нагромадження величезних кам'яних брил (Долина велетнів), мальовничі скелі з вирубаними в них печерами і гротами, кам'яні розсипи (Критський лабіринт) та ін.

В якості яскравих сучасних прикладів облаштування рекреаційних зон у системі міської забудови можна навести закордонні ландшафтні об'єкти (рис. 1.5). Вони формують відкриті простори в міському середовищі,

забезпечуючи безліч переваг, таких як збереження навколишньої природи, сприяння заняттям спорту та відпочинку, надання можливості користування зеленими насадженнями та навіть можливість керування зливовими водами.

Рис. 1.5. Приклади сучасних рекреаційних територій [33]. а -

відродження річки, Лос-Анджелес, Каліфорнія; б - рекреаційний парк у торговельному центрі Gran Via y Viga, Понтеведра, Іспанія

Інститутом екологічного та регіонального розвитку (IOER), Дрезден, Німеччина [34] проводиться розробка офіційних стандартних значень, що визначають частку житлової площі та відповідну доступність мешканці до рекреаційної зони на певній відстані. У цьому сенсі майбутня мета має полягати у поліпшенні умов відпочинку, навіть якщо це з'яється великою проблемою з погляду сьогодення. Наведений аналіз рекреаційних територій свідчить про те, що негативний розвиток внутрішньоміської забезпеченості рекреаційних територій є проблемою загальноєвропейського масштабу. Великим потенціалом протидії цьому дефіциту може бути повторне використання занедбаних земель у межах міста.

Висновки до першого розділу. Здійснено аналіз ландшафтно-рекреаційних територій в умовах міста, основним завданням яких є організація відпочинку жителів. Останнім часом виникло нове бачення місць відпочинку в містах, яке фокусується на розгляді їх як активів для можливості розвитку туристських та екологічних стежок, об'єктів фізичної

культури і спорту, туристичних баз, кемпінгів, дитячих та спортивних таборів, інших аналогічних об'єктів. Здійснено узагальнену класифікацію ландшафтно-рекреаційних територій на основі функціонального

призначення, розподілу за їх основними типами, а також за їх значимістю у містобудівельній ситуації. Розглянуто ряд прикладів організації рекреаційних

територій як вітчизняного, так і закордонного досвіду, що підтверджує негативний розвиток забезпеченості міст рекреаційними територіями, як в межах України, так і загальноєвропейського масштабу. Сформовано

взаємозв'язки рекреаційної діяльності із основними потребами людини у розрізі урбанізації території.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУВБІП України

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ

Визначені мета та завдання магістерської кваліфікаційної роботи щодо облаштування рекреаційної території у місті Вишневому Київської області обумовили добір системи принципів дослідження, яка базується на діалектичному методі та системному підході. Набір методів проведення досліджень, які являють собою способи збору, обробки та аналізу даних.

Здійснені дослідження проведено протягом 2020-2021 років.

У ході проведення передпроектного збору інформації щодо загальних особливостей ландшафтної організації рекреаційної території застосовано загальнонаукові методи дослідження – аналіз джерел інформації, а також комплексний аналіз, який складався з аналізу різних властивостей та виявлення зв'язків. Метод систематизації отриманих даних характеризувався отриманням результатів шляхом аналізу та виявлення подібних певних ознак елементів.

Передпроектне вивчення території здійснено методом натурних обстежень із проведенням інвентаризації та встановленням існуючого стану насаджень [35], а також елементів благоустрою. Мета спостереження полягає в емпіричній фіксації елементів території, а результат – це оброблені у відповідності із дослідницькою метою результати про об'єкт, представлені у формі нотаток та фотообстеження. У дослідженні організації рекреаційної території міста спостереження виступає, як цілеспрямований процес сприйняття, виявлення особливостей і процесів, які відбуваються на цій території.

Для дослідження архітектурно-планувальної організації рекреаційної території міста визначено основні напрямки в загальнонауковій методології: спостереження і аналогія, аналіз та синтез, порівняння і узагальнення, графічний аналіз і моделювання.

Для розробки проектних рішень здійснено концептуальний підхід аналізу території. Концепція в ландшафтному проекті покликана забезпечити основу процесу проектування та прийняття рішень. У більшості випадків у

практиці ландшафтний проектувальник використовує для всього проекту одну центральну тему. Розробка концепції проекту - це одна з початкових стадій дизайну. Концепція логічно випливає з результатів передпроектного дослідження. Під час розробки концепції рекреаційної території

Початковим процесом являється складання передпроектного аналізу.

На цьому етапі збирається інформація про об'єкт проектування, здійснюється пошук аналогів, визначається проектна ситуація. Наступний етап процесу проектування це ескізування, що складається із пошуку якомога більшої кількості можливих варіантів проектного рішення. Далі йде етап дизайн-

проекту. У ньому здійснюється проектування на основі обраного з усієї маси ескізів кращого або оптимального проектного варіанту. На цьому етапі проект уже розроблено досконально.

Теоретичний рівень проведених проектних розробок базувався на узагальненні (приведення конкретного матеріалу до певної загальної форми, втрати індивідуальних відмінностей об'єктів із зазначенням їх спільних рис) та абстрагування (пошук у досліджуваному об'єкті найбільш істотних характеристик, виділення його окремих ознак, які нас цікавлять, та свідомого відкидання всіх інших характеристик).

Практична розробка проектних рішень базувалась на картографічному методі, який забезпечив складання нових та актуалізацію наявних моделей, карт, схем тощо. Картографічний метод, застосовано при створенні схем на існуючих картах за результатами досліджень та для подальшої роботи. Метод аналізу функціональної структури допоміг виявити основні структурно-функціональні елементи рекреаційної території, їх параметри та особливості, окреслити недолжки та невідповідності існуючих функціональних рішень.

Графоаналітичний аналіз дозволив встановити та відобразити функціональний склад, ландшафтні особливості та закономірності формування досліджуваної рекреаційної території.

Результати досліджень сформовані у таблицях, схемах, планах та графічних візуалізаціях. Для виконання останніх використано графічний програмний редактор Realtime Landscaping Architect 2016.

Висновки до другого розділу. Специфіка об'єкту дослідження зумовлює поєднання комбінації загальнонаукових і спеціальних методів, що забезпечить отримання об'єктивних результатів і формулювання проектних

розробок магістерської кваліфікаційної роботи. Принципи організації процесу дослідження базуються на теоретичних, описових, аналітичних, емпіричних загальнонаукових методах, а також графоаналітичних і картографічних спеціальних методах дослідження.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 3 ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТУ, ПРИРОДНІ УМОВИ ТЕРИТОРІЇ ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

3.1. Характеристика об'єкту та природні умови території

Вишневе – місто в Києво-Святошинському районі Київської області, південно-західне передмістя Києва (рис. 3.1). Місто розташоване у центральній частині Київської області, умовно поділене на дві частини по лінії залізничної Київ – Фастів. Знаходиться на межі двох фізико-географічних зон лісостепу та полісся. Архітектурно-планувальна структура міста Вишневого Київської області охоплює всі функціональні зони міста та формує системи громадських центрів. Важливими складовими планувальної структури є мережа магістральних вулиць та зелений каркас [37].

Рис. 3.1. Схема розташування міста Вишневе в системі розселення [36]

Київська область розташована в середній течії річки Дніпра, в зоні Полісся й Лісостепу. Площа її – 29 тис. км². На заході вона межує з Житомирською, на південному заході – з Вінницькою, на сході – з

Чернігівською і Полтавською, на півдні – з Черкаською областями, а на півночі – з Гомельською областю Білорусії.

Клімат Київщини помірно-континентальний, м'який, з достатнім зволоженням. Середня річна температура, за даними багаторічних спостережень, становить $+7,2^{\circ}$. Пересічна температура найтеплішого місяця

(липня) $+21^{\circ}$, а найхолоднішого (січня) -7° . Опадів випадає в середньому 450–650 мм за рік; найбільша їх кількість припадає на червень–липень. Осінь часто буває тепла й суха. Для літа характерна велика кількість сонячних днів і тривалий вегетаційний період.

На Київщині багато лісів (570 тис. га) та чагарників (40 тис. га). На північ від Києва ростуть мішані й частково-хвойні ліси. У південній частині області поширені дуб, граб, ясен та сосна. В лісах росте багато різних трав, у т. ч. лікарських (конвалія, герань лісова, деревій та ін.). По берегах рік великі площі займають заплавні луки.

Місто розташоване в артезіанському басейні Дніпра і характеризується наявністю великої кількості опадів, які пов'язані з сильними водоносними горизонтами. Основний вік водоносного горизонту – неогенні, палеогенні, крейдяні та юрські відкладення. Неогенний водоносний горизонт глибиною 15–33 м. Тиск води низький, а статистичний рівень встановлюється на рівні 14–19 м. Палеогенний водоносний горизонт – глибина залягання 40–55 м. Статистичний рівень води під тиском встановлюється на глибині 10 м.

Західно-нормандський водоносний горизонт міститься в піску та пісковиках.

Рівень тиску води встановлюється в межах від 0,0 до 30,0 м. Глибина юрського водоносного горизонту до 270 м. Статистичний рівень тиску води встановлюється на глибину 20–30 м.

Міські та промислові підприємства в основному використовують воду з підземних водозаборів. Із загального обсягу 90% води надходить із 40 свердловин, головним чином із Західно-Нормандського водоносного горизонту, а близько 10% води надходить у Дніпровський водопровід. Технічного водопостачання в цьому місті немає.

Поверхня більшої частини Київщини горбисто-рівнинна, розчленована річковими долинами, ярами й балками. На сході області простягається Придніпровська низовина, де переважають піщані та піщано-глинисті відклади. На півдні й південному заході Київщини – Придніпровська височина (абсолютна висота – близько 283 метрів); в її основі залягають тверді кристалічні породи. Рельєф рівнинний, слабо хвилястий. Максимальні відмітки поверхні 180,0 м, а мінімальні 165,0 м. Перепад висот становить біля 15,0 м. Загальний ухил території простежується у північно – східному напрямку.

Розташування та геоморфологічні характеристики території визначають її гідрологічні умови. Водні шляхи є частиною міської екологічної бази. Система гідралічних заходів забезпечує ім умови для очищення та покращення подальших перспективних місцевих рекреаційних потреб. Організація та озеленення прибережних заповідних територій (25 м) допоможе організації міських водних та зелених зон.

За інженерно-будівельною оцінкою територія проектування належить до району пологих схилів морено-зандрової рівнини (див. додаток А).

Ґрунти області різноманітні: на півночі найбільш поширені дерново-підзолисті, на півдні – родючі чорноземні й сірі лісові. Ґрунтовий покрив представлений чорноземом, в основному утворюється піщаним сірим підзолистим легким суглинком на лісових скелях і дерново-середньо підзолистими супіщаними ґрунтами, що утворилися на водних льодових відкладах. Всі вони характеризуються низьким вмістом гумусу, але високою родючістю. Особливо підходить для вирощування плодів та інших багаторічних рослин. На чорноземі припадає 26,5 млн. Га, що становить 59,8 % загальної площі сільськогосподарського землекористування та 67,6 % сільськогосподарських угідь. Чорнозем утворюється під луговими луками і має відносно глибоке поширення гумусу (0,6 – 1,5 м і вище).

Територія проектування рекреаційної зони по вулиці Машинобудівників міста Вишневе належить у генеральному плані міста до

категорії «вільних територій». На рисунку 3.2 досліджувана місцевість нанесена зеленим кольором.

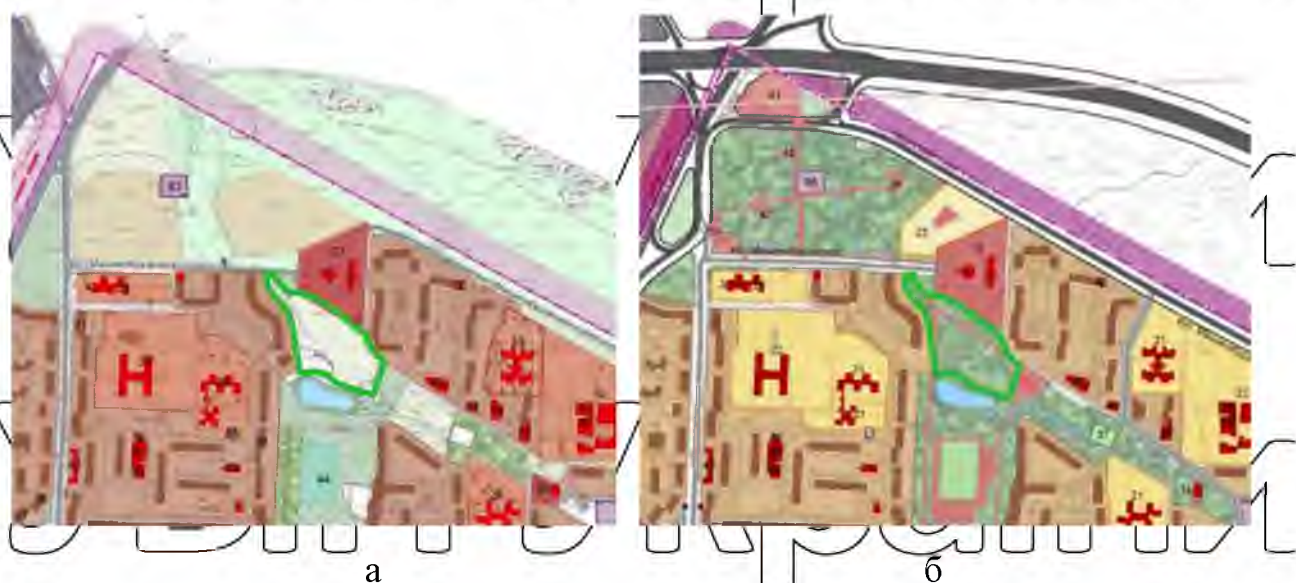

Рис. 3.2. Генеральний план міста Вишневе [37]: а – існуючий стан; б –

проектний план

Запроєктованими змінами генерального плану міста Вишневе [37]

передбачається виділення значних територій для влаштування міських парків

на вільних територіях є дуже важливим для міста. Саме до таких

запроєктованих змін переведення із категорії «вільна територія» у категорію

«зелені насадження загального користування» відноситься і досліджувана

рекреаційна територія по вулиці Машинобудівників (рис. 3.2, б).

3.2. Історична довідка міста

У вивченні історії виникнення та розвитку міста Вишневе Київської

області можна виділити кілька основних періодів формування його

містобудівельних обрисів. Перший етап можна виокремити, починаючи від

перших згадок про місто Вишневе, які датуються 1886 роком. В цей час був

затверджений проєкт будівництва Південно-Західної залізниці протяжністю

428 км. Тому його можна визначити як молоде місто, що має близько

1,5 столітню історію. Залізниця мала проходити від Києва-Великого до села Жуляни у Васильків, а потім на Фастів, де розходилась у напрямках Одеси та Катеринослава. Врешті-решт, для заощадження фінансів,

протяжність колії було скорочено до Фастова, вона обійшла праворуч - перетнувши мальовничу місцевість із озером і пройшла вздовж річки Жуляни. У 1887 році було збудовано дерев'яну будівлю залізничного вокзалу Жуляни.

Початок ХХ століття можна назвати другим етапом розвитку міста

Вишневе, коли на території велися битви під час громадянської та другої

світової війни. Місто зазнало значних людських втрат. Після війни відбувається будівництво села біля станції «Жуляни», яка належала Крюківщинській сільраді. Із земель колгоспу ім. Мічуріна с. Крюківщина

було виділено 75 га для індивідуального будівництва робітникам і службовцям МТС автобаз та інших організацій району, а також демобілізованим солдатам. Почалося активне будівництво по вулицях Фрунзе, Косовського, Гоголя, Чанаєва, Кооперативній, провулках Дальньому та Широкому.

Основна символіка міста – прапор та герб (рис. 3.3) містять голуба, що символізує мир, любов, стабільність, оливкову гілку – добру вістку; квітуха вишня, а також момент перемоги Георгія Переможця над змієм - перемога духовності и добра над злом, торжество розквіту над занепадом.

Рис. 3.1 Прапор та герб Вишневого [22]

Друга половина XX століття для Вишевого була знаковою. У цей період йде активна розбудова міста. У 1955 році розпочалось будівництво шкіл. Перед тим діти ходили в початкову школу села Крюківщина або їздили

в Боярку. За ініціативою начальника Управління ПЗЗ Петра Федоровича

Кривоноса відкрили початкову російську школу на станції «Жуляни».

Відповідальна за це розпорядження була педагог Ніна Дмитрівна Сидорська.

Вона добилаєь організації початкової школи в приміщенні гуртожитку

барачного типу як філії Боярської залізничної школи № 18. Школа-філіал №

13 в селі при станції «Жуляни» відкрила свої двері 1 вересня 1955 року.

Школа-філіал, з часом, відділилася від Боярської школи і стала самостійною.

Рішенням виконавчого комітету Київської обласної Ради депутатів трудящих від 15 лютого 1958 року по Києво-Святошинському р-ну включено

в дані адміністративно-територального обліку новоутворений населений

пункт селище Вишневе (с-ще зал. станції Жуляни) з підпорядкуванням його

Крюківщинській сільській Раді.

Відповідно до рішення виконавчого комітету Київського з'їзду робітників від 13 лютого 1960 р. с. Вишневе Крюківської сільської ради в

Києво-Святошинському районі назвали міським селищем. При перейменуванні всі подвір'я були затоплені пишним вишневим цвітом.

1960–1963 рр. відкрита перша 8-річна середня школа №1, створена перша бібліотека на вул. К. Маркса, 1 та Літній кінотеатр. Господарська

організація «Вишневе» за власний рахунок наводила порядок на вулиці Залізничній та Лесі Українки. У 1963 р. Рада міністрів Радянського Союзу

затвердила «Про винесення за межі міста Києва ряд промислових підприємств та баз у населений пункт Вишневий», що значно сприяло

розвитку міста. Це рішення виділило 136 га землі для будівництва великих промислових центрів, житлових районів та об'єктів соціальної та культурної

сфери. Почалася величезна розбудова міста (рис. 3.4, а).

Після 1965 року. Вишневе – селище міського типу та центр сільської

ради, за 12 км від Києва. Населення – 10 600 осіб. У Вишневому розташовується 17 промислових підприємств, будівельні та транспортні організації. Будівництво промислових підприємств було завершено, введено в експлуатацію 12000 кв. будинків, дві школи, кінотеатр, 12 магазинів, їдальні та багато інших закладів. До кінця 1970 року план будівництва Вишневоме був реалізований. Тут проживає 17 600 людей. Вишнівський сільський виконавчий комітет висунув рекомендацію висунув пропозицію до вищих органів влади про присвоєння населеному пункту статусу міста (рис. 3.4, б). 17 березня 1971 р. указом Верховної Ради УРСР, Вишневоме набуло статусу міста обласного значення.

Рис. 3.2. Пам'ятники м. Вишневоме: а – при в'їзді (фотоматеріал автора); б –

Т.Г. Шевченку [22]

Сучасність характеризується проживанням у місті понад 50 тис. мешканців (станом на 2010 р.) та позиціонуванням міста як потужний промисловий і культурний центр Київщини. Однією з найбільших проблем Київщини є активна забудова міст і, як наслідок, брак парків, скверів та інших зелених зон. За даними Міністерства розвитку громад та територій України, загальна площа Вишневого складає 704 гектари. З них на парки та сквери припадає всього 4,8 га, що становить 0,68% від загальної площі міста.

Станом на 2016 рік місто Вишневе має достатньо високу щільність забудови [37]. Місту не вистачає необхідних площ не лише для житлових, а й культурно-побутових об'єктів. На вільних територіях в існуючій межі

Вишневого намічено будівництво житла, об'єктів обслуговування, благоустрій та озеленення міста. Система парків, скверів та бульварів збагачує композицію планувального рішення і створює комфортні умови проживання для мешканців нових територій містобудівного освоєння.

Висновки до третього розділу. Об'єкт дослідження знаходиться у досить молодому в містобудівельній історії місті Вишневе Київської області.

Здійснено аналіз основних етапів створення та розбудови міста за виокремленими нами чотирма історичними періодами. Зручне розташування міста в системі розселення та близькість його до столиці, вплинули на його архітектурно-планувальну структуру. Природно-кліматичні умови району

дослідження є характерними для двох фізико-географічних зон Лісостепу та Поділля. Рельєф місцевості рівнинний, слабохвилястий. Постійне зростання кількості мешканців міста призводить до проблем його озеленення та благоустрою. Встановлено актуальність розробки проектних рішень щодо ландшафтно-планувальної організації рекреаційної території, оскільки

генеральним планом міста вона запланована для переведення із «вільної території» у категорію «зелені насадження загального користування».

НУБІП України

НУБІП України

4.1. Місцезнаходження та навколишня ситуація

Об'єкт дослідження знаходиться в м. Винцeve Київської області по вул. Машинобудівників, 15-17. Конфігурація досліджуваної території є складною, але загалом подібна формі ромба, місцями з невеликими заглибинами біля озера та будинку ліворуч, займає площу близько 2,1 га і водночас є перехідною територією, що з'єднує вулицю Машинобудівників між собою (рис. 4.1).

Рис. 4.1. Загальне розташування об'єкту в системі міста. Знімок з

Google maps [29]

Межує на півночі з Храмом Вознесіння Господнього (рис. 4.2) та новозбудованими будинками, зі східної та західної сторін знаходяться житлові будинки 10-ти та 16-ти поверхової забудови, з південної сторони

межує з озером «Оріон» (рис. 4.3). Через територію озеленення пролягає наскрізний пішохідний маршрут, що поєднує вул. Машинобудівників між собою. Внаслідок свого місцезнаходження у досить поживленому місці, територія є транзитною і досить часто відвідуваною.

Рис. 4.2. Вид на Храм Вознесіння Господнього взимку з висоти. Знімок з Google maps [29]

Рис. 4.3. Озеро Оріон вночі (фото автора)

На даний момент територія є закинutoю після будівництва житлового будинку, в деяких місцях залишилося будівельне приладдя та сміття, із-за незавершеного будівництва будинку в повному обсязі по вул. Машинобудівників 17а, (один з під'здів не збудований, лише залитий фундамент, продовження будівництва не планується).

Проїзна частина знаходиться на відстані 300 м від центру парку, це вулиця Європейська (колишня Жовтнева), являється центральною вулицею міста Вишневе, має досить жвавий рух в різні напрямки, по ній проходить як основний, так і транзитний рух через місто в напрямку переїзду через залізничну колію. Навколо території парку значна кількість зупинок громадського транспорту з різними маршрутами руху, що забезпечить території знаний притік відвідувачів.

Рис. 4.4. Навколишня ситуація (розроблено автором) на основі знімку з Google maps [29]

Вивчена навколишня ситуація та зв'язок із містобудівельною ситуацією дозволить провести комплексний ландшафтний аналіз території дослідження.

4.2. Передпроектний аналіз території

Досліджувана ділянка відноситься до рекреаційних територій у системі міста. Переважаючим типом планувальної структури визначено вільний тип

планування другорядних доріжок, які підводять до різних об'єктів. Головна алея, яка з'єднує вулицю між собою, має більш прямолінійний характер. Основна планувальна структура підпорядкована організації прогулянок за рахунок широкої алеї. Транзитний рух забезпечують кілька входів.

Територія знаходиться близько біля центру міста Вишневе (300 м). Головні входи розташовані по вулиці Машинобудівників. Також є ще додаткові три входи з різних сторін, окрім цього, вихід із території церкви прямо в парк.

Рис. 4.5. Існуюча планувальна структура об'єкту. Знімок з Google maps [29]

Для оцінки об'ємно-просторової структури парку, потрібно визначити типи лісонаркових ландшафтів (закритий, відкритий та напіввідкритий) за класифікацією Н. М. Тислянова. Також оцінити співвідношення типів простору паркових ландшафтів на територіях парків та відносно нормативних значень для природно-кліматичної зони регіону. Структура насаджень характеризується за класифікацією, наведеною В. Ф. Гостевим.

Об'ємно-просторове сприйняття базується на поєднанні закритого масиву і відкритих просторів. Згідно з характеристикою для паркових ландшафтів закритого типу властива наявність окремих галявин, які

ізольовані одна від одної та щільними насадженнями, які забезпечують влітку прохолоду і тишу. Для напіввідкритого ландшафту характерні поєднання окремих груп дерев, галявин і водних поверхонь, але бракує акцентів (кущів, які гарно цвітуть, солітерів з виразною формою крони).

Відкритий ландшафт добре освітлений, дає змогу охопити поглядом велику територію. Він містить галявини, зайняті газонами, та водні поверхні, оточені деревними масивами. Для досягнення оптимального контрасту відкритих і закритих просторів необхідне співвідношення об'ємної (окремі дерева і чагарники, рядові посадки, групи дерев) і площинної (газони) рослинності,

характерне для певної природно-кліматичної зони. Аналіз об'ємно-просторової структури парку м. Вишневе базувався на розподілі типів простору, результат якого наведено на рис. 4.6

Рис. 4.6 Схема просторової структури (розроблено автором)

Виявлено, що просторова структура досліджуваної території сформована переважно відкритим простором (зелений колір на схемі), який

займає близько половини площі, іншу половину розділяють приблизно на рівні частини між собою закритий (червоний колір на схемі) та напіввідкритий (жовтим колір на схемі) простори.

До відкритого віднесено території зі сторін головних входів. Займають найбільше території. Закритий простір формує щільне насадження, яке знаходиться біля недобудови та озера. Напіввідкритий простір займає центральну територію.

Аналіз композиційно-просторової структури середовища містить дослідження структури композиційних зв'язків (зовнішніх і внутрішніх), тобто зв'язків різних рівневих домінант між собою, зв'язків між домінантами і рівнями середовища міста. При аналізі образно-семантичної структури композиції досліджуваного середовища треба пам'ятати, що семантика або смисл об'єкту це відношення реального об'єкту до того, що цей об'єкт позначає (певного ідеального образу – «реальності вищого порядку»).

На рисунку 4.7 наведено виявлені візуальні композиційні зв'язки та структурні домінанти

Рис. 4.7. Схема композиційного аналізу (розроблено автором)

Композиційними вузлами на території досліджуваного парку виступають ландшафтні й архітектурно-композиційні доміанти (церква та озеро). Композиційне завдання доміанти зв'язати в ціле суміжні рівні

структури за допомогою композиційних зв'язків між головними елементами

цієї структури. За належністю до певного структурного рівня доміанти

поділяються на зовнішні (відносно структурного рівня) і внутрішні. На

ландшафтному об'єкті виявлено внутрішні доміанти, що формують

перспективи замкненого характеру, направлені всередину території.

4.3. Стан благоустрою території рекреації

Проведеним натурним обстеженням досліджуваної території

встановлено її існуючий баланс, здійснено інвентаризацію існуючих

елементів благоустрою та визначено їх стан. У таблиці 4.1 наведено

співвідношення та кількісні показники основних елементів благоустрою.

Таблиця 4.1

Існуючий баланс території

№ п/п	Елементи	Площа	
		м ²	%
1	Будинки та споруди	0,0	0,0
2	Покриття доріжок, в тому числі:		
	- ґрунтові покриття	1832,3	8,8
	- бетонні плити	962,0	4,6
3	Насадження, в тому числі:		
	- дерева	257,0	1,2
	- газон	17748,7	85,4
Всього		20800,0	100

Загальний баланс території показує відсутність будівель і споруд, а

дорожньо-стежкова мережа займає 13,4%. Найбільшу частку складають

насадження (86,6%), з яких майже всю територію займає газон.

Дорожньо-стежкова мережа на території складає 13,4%. Існуючі доріжки мають досить розгалужену звичайну планувальну структуру, що йде по діагоналі через всю територію. На об'єкті головна доріжка є транзитною і

проводить відвідувача між центральними входами через центр рекреаційної території. Додаткові доріжки розміщені по всій території, вони виконують роль підводу до додаткових виходів та об'єктів розміщених на території. Головна дорога виконана з великих бетонних плит, оскільки по ній виконував рух великогабаритний транспорт під час будівництва будинку, інші доріжки мають ґрунтове покриття, з підсипаним щебенем. Стан дорожнього покриття оцінено як незадовільне.

Суттєвим недоліком організації території є відсутність належного благоустрою території: малих архітектурних форм декоративного та утилітарного призначення, зокрема освітлення, яке має забезпечувати безпечний рух відвідувачів у темний період доби.

Отже, за результатами проведеного натурного обстеження, рівень благоустрою території встановлено як незадовільний, такий, що вимагає розробки проектних пропозицій щодо його покращення, оскільки стан дорожнього покриття оцінено як незадовільний, відсутні лави, несформована система освітлення, відсутні МАФи для відпочинку.

4.4. Існуючий рівень і стан озеленення

Згідно інструкції інвентаризації насаджень здійснено натурне обстеження існуючих насаджень, у результаті якого виявлено, що на всій площі рекреаційної території зростають три листяні види дерев - тополя чорна 'pyramidalis' (*Populus nigra Pyramidalis*'), береза повисла (*Betula pendula* Roth.), верба біла (*Salix alba* L.). Найбільшу частину складає тополя чорна 'pyramidalis', майже 94%. Всі дерева розмножились самосівом.

Загальна кількість дерев, які зростають на території дослідного об'єкту і мають охват стовбура більше 8 см, становить 121 шт. (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Асортимент існуючих деревних рослин

№ п/п	Вид, форма		Кількість, шт.
	Українська назва	Латинська назва	
1	Тополя чорна 'Pyramidalis'	<i>Populus nigra</i> 'Pyramidalis'	113
2	Береза повисла	<i>Betula pendula</i> Roth.	5
3	Верба біла	<i>Salix alba</i> L.	3
Всього			121

Існуючі насадження сягають висоти 5-7 м і мають приблизний вік від 20 до 7 років. Насадження на території переважно мають добрий стан. Проте зустрічаються екземпляри дерев, які необхідно видалити через хворобливий стан або через загушення.

Типи посадок, що виявлено на досліджуваній території – переважають деревні масиви, невелика кількість формує лінійні посадки вздовж дороги, зустрічаються також поодинокі екземпляри. Кущових видів на місцевості не виявлено. В цілому, можна охарактеризувати існуючу композицію насаджень як досить бідну із низькою декоративністю.

Встановлено також незадовільний стан трав'яного покриву на території, який має сильну забур'яненість. Оскільки тривалий час територія не підлягає належному догляду, зустрічаються навіть ділянки, де газон взагалі відсутній. У цілому стан існуючих зелених насаджень оцінено як задовільний. Дана територія потребує розробки проектних пропозицій щодо покращення комфортних як з екологічної, так і з естетичної точки зору умов відпочинку відвідувачів.

Здійснено фотообстеження сучасного стану благоустрою та озеленення території рекреації по вулиці Машинобудівників у м. Вишневе наведено в додатку Б.

Висновки до четвертого розділу. Досліджувана територія займає

площу близько 2,1 га і має складну конфігурацію. Територія є часто відвідуваною і транзитною, оскільки через неї проходить наскрізний пішохідний маршрут по вул. Машинобудівників. Вивчено навколишню містобудівельну ситуацію із виявленням транспортних зупинок громадського транспорту.

Здійснено ландшафтно-планувальний аналіз території із розподілом на типи просторів, виявленням композиційних акцентів і домінант (Храм Вознесіння Господнього та озеро Оріон), а також візуально-композиційні зв'язки між ними. Проаналізовано існуючий стан благоустрою

території, за яким встановлено загальний незадовільний її стан, що вимагає здійснення подальших пропозицій щодо його покращення. Аналіз існуючих насаджень показав їх добрий і задовільний стан дерев, незадовільний стан трав'яного покриву, а також відсутність композиції насаджень.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 5
ПРОПОЗИЦІЯ ЩОДО ЛАНДШАФТНО-ПІДАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
РЕКРЕАЦІЙНОЇ ТЕРИТОРІЇ

НУБІП України

5.1. Планувальна структура та функціональне зонування

На основі проведеного натурного обстеження території та передпроектного композиційного аналізу, а також з метою організації на даній території різних видів відпочинку населення в природному середовищі, запроєктовано три функціональні зони (рис. 5.1): вхідна (жовтий колір), прогулянкова (синій колір) та активного відпочинку (червоний колір).

Рис. 5.1. Схема функціонального зонування (розроблено автором)

Наразі, всі зони мають низький рівень благоустрою та озеленення, що впливає на недостатній ступінь захисту від шуму, пилу та газу, а також відсутність естетичного комфорту.

Запроектована планувальна структура рекреаційної території задовольнятиме потреби відвідувачів у різних видах відпочинку. Також розташування її в системі міста передбачає забезпечення пішохідного зв'язку найкоротшим шляхом із громадським центром.

Розробленими проектними пропозиціями передбачено продовження ландшафтного типу планування об'єкту. Окрім забезпечення зручного пішохідного руху паркомською територією, доріжки, будучи невід'ємною її частиною, відіграють розмежувальну роль при функціональному розподілі території проектування. В цілому, існуючі напрямки дріг пропонується залишити і розширити площу дорожньо-стежкової мережі шляхом включення додаткових доріжок (рис. 5.2).

Рис. 5.2 Запроектована дорожньо-стежкова система (розроблено автором)

Класифікація доріг залежно від розподілу відвідувачів і навантаження на них, включає три різні класи. Головна алея шириною 5 м проходить від входів по вул. Машинобудівників, поєднуючи їх між собою. По ній проходить основний потік транзиту відвідувачів. Запроектовані другорядні доріжки забезпечують зв'язок з іншими куточками об'єкту. Передбачається влаштування доріжок шириною від 2 до 5 м. Окрім того, по території рекреації пропонується створення карманів для встановлення лав для комфортного відпочинку відвідувачів.

5.2. Пропозиції щодо благоустрою території

Проектними пропозиціями передбачено влаштування багатофункціональної рекреаційної території. Згідно із розробленим функціональним зонуванням, а також дорожньо-стежковою мережею, здійснено добір малих архітектурних форм, включаючи елементи освітлення. Покращення благоустрою також включає влаштування покриття на дорожньо-стежковій мережі, вдосконалення та розміщення майданчиків для відпочинку та розвитку. У таблиці 5.1 відображено зміни у балансі території проектування.

Таблиця 5.1

Запроектований баланс території

№ п/п	Елементи	Площа	
		м ²	%
1	Будинки та споруди	34	0,2
2	Покриття доріжок, в тому числі:		
	- ФЕМ	4265,4	20,5
	- Майданчики	2477,1	11,9
3	Насадження, в тому числі:		
	- дерева	350,0	1,6
	- газон	13703,5	65,8
Всього		20800,0	100

Організаційним елементом композиції прогулянкової зони виступатиме запроєктований амфітеатр у вигляді місця під відкритим небом, яке може використовуватись із різними цілями: для розваг, виступів і навіть спорту.

Давньоримські амфітеатри були овальними або круглими в плані, з ярусами для сидіння, які оточували центральну зону виступів, як сучасний стадіон під відкритим небом. Сучасні амфітеатри виконуються у вигляді споруди із похилими сидіннями, включаючи сцени в театральному стилі з сидіннями для глядачів лише з одного боку. Аналогове зображення запроєктованої споруди амфітеатру наведено на рисунку 5.3. Обрана округлої форми його конфігурація логічно вписуватиметься у звивисті лінії дорожньо-планувальної структури парку.

Рис. 5.3. Приклад облаштування амфітеатру [38]

Дорожньо-стежкова мережа являється одним із основних організуючих елементів благоустрою парку. Вона повинна забезпечувати необхідну пропускну здатність у кожній функціональній зоні, а також мати необхідну міцність, бути економічною в експлуатації та мати декоративні якості. Для дотримання таких показників запропоновано доріжки вимостити тротуарною плиткою (рис. 5.4). Покриття з плитки влаштовується на всіх доріжках території. Дана плитка виконана в трьох кольорах із зрізними розмірами. Даний тип покриття використовується по всій території міста

Вишиєве, що дає йому особливу відзнаку і одночасно зв'язує із містом.

Рис. 5.4. Запроектоване декоративне мощення [52]

Ігровий майданчик – це місце, створене для дітей, для гри та розвитку на свіжому повітрі. Сучасні ігрові майданчики часто оснащені таким інвентарем, як гойдалки, карусель, гірка, лазалка, підтяжки, пісочниця, пружинний райдер, ігрові будиночки та лабіринти, багато з яких допомагають дітям розвивати фізичну координацію, силу та гнучкість, а також забезпечують відпочинок та підтримку соціального та емоційного розвитку. На сучасних ігрових майданчиках поширені ігрові конструкції, які пов'язують багато різних елементів обладнання. Встановлення ігрового майданчику (рис. 5.5, а) передбачено в прогулянковій зоні.

а

б

Рис. 5.5. Спеціалізоване обладнання: а - дитячий майданчик [44]; б - скейт-парк [45]

У зоні активного відпочинку передбачено організацію спортивного обладнання у вигляді скейт-парку - спеціально побудованого майданчика для людей, які займаються екстремальними видами спорту, такими як скейтбординг, стрітборд, велосипеди BMX, трюковий самокат, велосипеди МТВ, щоб кататися і вдосконалювати трюки. Скейт-парк (рис. 5.5, б) включає такі фігури, як рампи, розгонки, перила, фанбокси, піраміди, смодинки та інші фігури для виконання трюків.

Невід'ємними елементами ландшафтного дизайну є малі архітектурні форми - об'єкти архітектурно-планувальної організації ландшафтно-архітектури для забезпечення комфортного відпочинку відвідувачів, а також для збагачення та декорування простору.

До малих архітектурних форм загального призначення запроєктованих на території рекреації відносяться лави, ліхтарі, та сміттєзбірники.

На території запропоновано використати функціональне освітлення (рис. 5.6, а) на всіх рівнях доріжок, їхня кількість сягає 112 штук. Відстань між ліхтарями близько 5 м, вона залежить від умов розміщення ліхтаря із забезпеченням виключення сліпих чи темних зон у темний час доби.

Рис. 5.6. Підібрані елементи благоустрою: а - парковий ліхтар [41]; б - контейнер із пакетами для сміття [46]

Ліхтарі виконані в сучасному стилі, вони зроблені з високо якісних матеріалів, що забезпечить їхній довгий термін служби. На ліхтарях пропонується додатково закріпити пакети для збирання сміття та відходів від тварин (рис. 5.6, б), для забезпечення гарного виду парку та закладання у свідомості людей відношення до чистоти.

Також проєктними пропозиціями передбачено встановити лави тривалого відпочинку із спинкою (рис. 5.7, а). Паркова лавка належить до традиційних атрибутів паркових меблів, який часто поєднує в собі зручність і дизайнерське оформлення. Види матеріалів лави досить різноманітні, що дозволяє підібрати лаву під будь-який стиль загального оформлення ландшафту. На території пропонується розміщення лав в поєднанні дерева та металу.

Ліхтарі виконані в сучасному стилі, вони зроблені з високо якісних матеріалів, що забезпечить їхній довгий термін служби. На ліхтарях пропонується додатково закріпити пакети для збирання сміття та відходів від тварин (рис. 5.6, б), для забезпечення гарного виду парку та закладання у свідомості людей відношення до чистоти.

Рис. 5.7. МАФи утилітарного призначення: а - дерев'яна лавка [45]; б – сміттєзбірник [44]

До переваг дерева відносять: екологічність, легкість, міцність, низька вартість, гарний зовнішній вигляд, гармонія з будь-яким стилем, теплота та природність. При цьому деревина розсихається та утворює тріщини, її може «вести» під впливом атмосферних умов, вимагає догляду та відновлення покриття, згодом виріб стає непридатним. Особливостями металу є: відносно доступна ціна, середня вага конструкції, допустимі високі навантаження на

Ліхтарі виконані в сучасному стилі, вони зроблені з високо якісних матеріалів, що забезпечить їхній довгий термін служби. На ліхтарях пропонується додатково закріпити пакети для збирання сміття та відходів від тварин (рис. 5.6, б), для забезпечення гарного виду парку та закладання у свідомості людей відношення до чистоти.

виріб, привабливий зовнішній вигляд, термін служби перевищує показник 20 років. Цей вибір є компромісним між ціною, якістю та довготривалістю життя лави. Запроєктовано розмістити на об'єкті 72 лави.

Поряд з лавами буде розміщено сміттєзбірники (рис. 5.7, б). Вони мають строгую геометричну форму з квадратом у перерізі. Розміщення їх передбачається в місцях, де прогнозоване велика кількість людей, а отже, і сміття. Дані сміттєзбірники є прості у використанні. Планується встановити 63 екземплярів, даних смітників. Лави і сміттєзбірники виконані в єдиному стилі з використанням схожих матеріалів, що забезпечить хороше поєднання в парку.

Для обслуговування відвідувачів і комфортного їх перебування на території, запроєктовано малі архітектурні споруди такі, як кав'ярня (рис. 5.8, а) та громадська вбиральня (рис. 5.8, б).

Рис. 5.8. Видяг елементів обслуговування: а – кав'ярня [48]; б – громадська вбиральня [49]

Кав'ярня являє собою тимчасову споруду, яка частково знаходиться на території парку та майбутньої громадської установи. Вона повинна

забезпечувати естетичний вигляд, і в той же час бути функціональною як зовні, так і в середині.

Громадська вбиральня це невелика споруда з туалетами (або пісуарами) та раковинами, призначеними для використання відвідувачами парку.

Приміщення доступні відвідувачам парку постійно, через невеликі розміри є одностатевими, з двома кабінками. Вбиральня також є доступною для людей з обмеженими можливостями. Окрім цього, у кожній кабінці є пеленальний столик. Дизайн підібраних елементів обслуговування є також простим, лакнічним і подібним до інших малих архітектурних форм. Строгі

геометричні форми МАФів будуть підкреслювати звивисті плавні лінії планувальної структури усїєї території.

У додатку В наведено візуалізації проектних рішень із підібраними спорудами та малими архітектурними формами із розміщенням їх у планувальній системі рекреаційної території.

5.3. Організація композиції насаджень

Об'ємно-просторове формування ландшафту рекреаційної території передбачає застосування різних типів рослинних насаджень: масивів для захисту території від шуму, пилу і газів, а також для розмежування

функціональних зон; груп, як окремих композицій із дерев і кущів в якості акцентів; солітерів — одиничних посадок в якості головних елементів;

живоплотів зімкнутих або щільних посадок дерев або кущів, що підкреслять вигнуті лінії доріжок або виступатимуть куртинами біля деревних масивів. Відкриті простори передбачені із лугів і газонів, покритих трав'янистою рослинністю. Окрім цього, запроектоване акцентне квіткове

оформлення клумбами та рабатками. Асортимент рослин підбрано відповідно до ґрунтово-кліматичних умов району, а також враховуючи специфіку та призначення рекреаційної території. Проектними пропозиціями

для підвищення рівня екологічного та естетичного комфорту передбачено збільшення кількості деревних рослин, кущів та влаштування газону. Вирішено залишити всі існуючі дерева на території, окрім хворих дерев, а

саме засохлих тополь чорних "Pyramidalis" у кількості 5 шт. Всі інші дерева знаходяться в задовільному та доброму стані. У таблиці 5.2 наведено запроєктований асортимент рослин із підрахунком необхідної кількості.

Таблиця 5.2

Асортимент запроєктованих деревних рослин

№ п/п	Вид, форма		Кількість, шт
	Українська назва	Латинська назва	
1	Тополя чорна 'Pyramidalis'	<i>Populus nigra 'Pyramidalis'</i>	113
2	Береза повисла	<i>Betula pendula</i> Roth.	5
3	Верба біла	<i>Salix alba</i> L.	3
4	Падуб звичайний	<i>Ilex aquifolium</i> L.	2
5	Клен гостролистий	<i>Acer platanoides</i> L.	21
6	Рододендрон карпатський	<i>Rhododéndron myrtifólium</i> Schott & Kotschy	1
7	Троянда 'Lions Rose'	<i>Rosa 'Lions Rose'</i>	2
Всього			147

З головного та додаткового входу по вулиці Машинобудівників пропонується встановити ідентичні композиційні групи з пам'ятним камінням, до насадження групи входить падуб та ґрунто-покривні рослини.

На табличках каміння будуть вказані основні та цікаві відомості про місто Вишневе та територію знаходження парку. По середині парку на перетині

головної доріжки та доріжки підводу до церкви планується облаштування фотозони з давою та рослинами: клен гостролистий, рододендрона та троянди. На території дитячого майданчика та біля амфітеатру висадити солітерні дерева для додаткової тіні в спекотну погоду. На розвилці біля

храму на пустирі пропонується створити територію для посадки меморіальних дерев, всі значимі події в місті будуть закріплюватися на довгій пам'яті посадкою дерева.

На ділянці газон знаходиться в незадовільному стані. Пропонується замінити старий методом посіву нового газону на території. Трави для газону підібрані як стійкі до втоптування, посухи і морозу. Був підібраний звичайний садово-парковий газон зі складом трав як райграс пасовищний, житняк широколистий, вівсяницю овечу у співвідношенні 3:4:3 ,50 г насіння на 1 м² (табл. 5.3).

Таблиця 5.3
Запроектований асортимент газонної травосуміші

№ п/п	Назва трав для створення газонів	Процент участі у травосуміші, %	Норма висіву насіння, г/м ²	Площа газону, м ²	Необхідна кількість насіння для влаштування газону, кг
Звичайний садово-парковий газон					
1.	Райграс пасовищний	30	15	13703,5	822,2
2.	Житняк широколистий	40	20		
3.	Вівсяниця овеча	30	15		
Всього		100	50		

Для влаштування звичайного садово-паркового газону ділянку спочатку ретельно очищають від сміття та каміння, перекопують на глибину 30-35 см, вирівнюють граблями, а потім здійснюють висів газонного насіння.

Не пізніше як за місяць до посіву, проводять провокаційні поливи, щоб викликати відростання бур'янів, а потім їх знищити. Догляд за газоном включає: полив, стрижку, боротьбу з бур'янами, прочісування, проколювання, підживлення, підсівання.

Висновки до п'ятого розділу. Виходячи із проведеного натурального обстеження та передпроектного аналізу території, здійснено її розподіл на три функціональні зони: вхідна, прогулянкова та активного відпочинку.

Розробленими проектними пропозиціями планувальна структура задовольнятиме потреби відвідувачів у різних видах відпочинку і базується на ландшафтному типі планування.

Насичення функціональних зон елементами благоустрою передбачає розміщення в прогулянковій зоні амфітеатру та ігрового майданчика, в зоні активного відпочинку – скейт-парк із сучасним спеціалізованим обладнанням. Вхідна зона міститиме композиційні рослинні групи з пам'ятним камінням.

Дорожньо-стежкова мережа запропонована із тротуарної плитки площею мощення м². Серед елементів ландшафтного дизайну утилітарного призначення запроектовано функціональне освітлення у кількості ліхтарів 112 шт., лави тривалого відпочинку у кількості шт.

Із елементів обслуговування на території розміщено кав'ярню та громадську вбиральню. Композиція насаджень застосування різних типів рослинних насаджень масивів для захисту території від шуму, пилу і газів, а також для розмежування функціональних зон; груп, як окремих композицій із дерев і кущів в якості акцентів; солітерів – одиничних посадок в якості головних елементів; живоплотів – зімкнутих або щільних посадок дерев або кущів, що підкреслять вигнуті лінії доріжок або виступатимуть куртинами біля деревних масивів.

сформована із видів рослин, з яких основними видами є Клен гостролистий (*Acer platanoides* L.),

Падуб звичайний (*Hex aquifolium* L.), Рододендрон карпатський (*Rhododéndron myrtifólium* Schott & Kotschy), Троянда 'Lions Rose' (*Rosa* 'Lions Rose').

НУБІП України

ВИШНОВКИ

У процесі написання магістерської кваліфікаційної роботи здійснено розробку проектних пропозицій щодо облаштування рекреаційної території по вулиці Машинобудівників у місті Вишневе Київської області:

1. Здійснено аналіз формування рекреаційних територій в умовах міста, основним завданням яких є організація відпочинку жителів, а також можливості розвитку туристичних та екологічних стежок, об'єктів фізичної культури і спорту, дитячих та спортивних таборів та інших аналогічних об'єктів. Проведено узагальнюючу класифікацію ландшафтно-рекреаційних територій на основі функціонального призначення, розподілу їх за типами, а також за значимістю у містобудівельній ситуації. Сформовано взаємозв'язки рекреаційної діяльності із основними потребами людини у розрізі урбанізації території.

2. Здійснено аналіз основних етапів створення та розбудови міста Вишневе за виокремленими чотирма історичними періодами. Зручне розташування міста та близькість до столиці, вплинули на його архітектурно-планувальну структуру. Природно-кліматичні умови району дослідження є характерними для двох фізико-географічних зон Лісостепу та Полісся із рівнинним рельєфом місцевості. Актуальність розробки проектних рішень підкреслюється змінами в генеральному плані міста та переведення території дослідження в категорію «зелених насаджень загального користування».

3. Досліджувана територія займає площу близько 2,1 га із складною геометричною конфігурацією. Аналіз містобудівельної ситуації об'єкту дослідження показав його часте відвідування, транзитний характер руху територією, а також виявив транспортні зупинки у межах пішохідної доступності. Згідно ландшафтно-планувального аналізу території встановлено наявність переважаючої кількості відкритого простору,

композиційні акценти та домінуючі (Храм Вознесіння Господнього, озеро Оріон), а також візуально-композиційні зв'язки між ними.

4. Проаналізовано існуючий стан благоустрою території, за яким встановлено загальний незадовільний її стан, що вимагає здійснення подальших пропозицій щодо його покращення. Аналіз існуючих деревних насаджень показав їх добрий і задовільний стан. Лише 5 екземплярів тополі чорної підлягають видаленню. Встановлено також незадовільний стан трав'яного покриву.

5. Проектними пропозиціями здійснено розподіл території на три функціональні зони: вхідна, прогулянкова та активного відпочинку. Розроблена планувальна структура задовольнить потреби відвідувачів у різних видах відпочинку. Тип планування застосовано ландшафтний, який підкреслить існуючі напрямки доріг. Насичення функціональних зон сучасними елементами благоустрою передбачає розміщення в прогулянковій зоні амфітеатру та ігрового майданчика, у зоні активного відпочинку – скейт-парку. Вхідна зона міститиме композиційні рослинні групи з пам'ятним камінням. Дорожньо-стежкова мережа запропонована із тротуарної плитки площею мощення м². Серед елементів ландшафтного дизайну утилітарного призначення запроектовано функціональне освітлення у кількості ліхтарів 112 шт., лави тривалого відпочинку у кількості шт. Із елементів обслуговування на території розміщено кав'ярню та громадську вбиральню.

6. Композиція насаджень базується на гармонійному поєднанні різних типів насаджень: захищених масивів, декоративних груп, акцентних солітерів, лінійних живоплотів. Сформована із видів рослин, з яких основними видами є клен гостролистий (*Acer platanoides* L.), падуб звичайний (*Ilex aquifolium* L.), рододендрон карпатський (*Rhododéndron myrtifólium* Schott & Kotschy), троянда 'Lions Rose' (*Rosa* 'Lions Rose').

Проектні пропозиції спрямовані на формування простору для забезпечення рекреаційних потреб людей та водночас збереження природи у місцях відпочинку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

НУБІП України

1. Державні будівельні норми України. Містобудування.

Планування і забудова міських і сільських поселень: ДБН 360-92**. Видання офіційне. К.: Державний комітет будівництва, архітектури та житлової політики України, 2002. с. 108.

НУБІП України

2. Планування і забудова територій [Текст]. Київ: Мінрегіонбуд України, [20]. - (Державні будівельні норми України). ДБН Б.2.2-12:2019. - Чинний від 2019-10-01. Київ, 2018. 177 с.

НУБІП України

3. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць: підручник. вид.2-ге. Львів: Світ, 2008. 206 с.

4. Родічкін І.Д., Лісопарки України. Київ: підручник. Будівельник, 1968. 168 с.

НУБІП України

5. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева і кущі. Покритонасінні. Частина 1 / Кохно М.А., Пархоменко Л.І., Зарубенко А.У. та ін.; За ред. М.А. Кохна. Київ: Фітосоціоцентр, 2002. 172 с.

6. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева і кущі. Голоонасінні / Кохно М.А., В. І. Гордієнко, Г. С. Захаренко та ін.; За ред. М.А. Кохна, С.І. Кузнецова; НАН України, Нац. Бот. Сад ім. М.М. Гришка. Київ: Вища школа, 2001. 138 с.

НУБІП України

7. Кушнір А. І., Суханова О. А., Садово-паркове будівництво: методичні рекомендації для виконання курсового проекту. Київ, НУБіП України, 2010, 4 с.

НУБІП України

8. Щепотьев Ф. Л., Дендрология: учебное пособие. Київ: Вища школа, 1990 268 с.

9. Вергунов А. П., Архитектурная композиция садов и парков: Москва: Стройиздат, 1980. 254 с.

НУБІП України

10. Боговая И. О., Фурсова Л. М., Ландшафтное искусство: Учебник для вузов. Москва: Агропромиздат, 1988. 223 с.

11. Ландшафтное проектирование / Вергусев А.П. и др. Москва: 1991. 235 с.

12. Косаревский И.А., Композиция городского парка: Издание 2-е. Киев, Будівельник, 1977. 145 с.

13. Лунц Л.Б., Городское зеленое строительство: Учебник для вузов. Издание 2-е. Москва: Стройиздат, 1988. 287 с.

14. Рубцов Л.И., Деревья и кустарники в ландшафтной архитектуре: справочник. Киев, Наукова думка, 1977. 272 с.

15. Сычева А.В., Ландшафтная архитектура: Издание 2-е. Москва, Оникс 21 век, 2004. 113 с.

16. Залеская Л.С., Микулина Е.М., Ландшафтная архитектура: Учебник для вузов. Издание 2-е. Москва: Стройиздат, 1979. 238 с.

17. Крижановська Н.Я., Вотінов М.А., Смірнова О.В., Основи ландшафтної архітектури та дизайну: підручник. Харків, ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2019. 349 с.

18. Вергунов А. П., Архитектурная композиция садов и парков: Москва: Стройиздат, 1980. 254 с.

19. Родічкін І.Д., Лісопарки України: Київ: підручник. Будівельник, 1968. 168 с.

20. Білоус В. І. Садово-паркове мистецтво: Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. Наук. світ, 2001. 299 с.

21. Боговая И.О. Озеленение населенных мест: учебн. пособ. Агропромиздат, 1990. 239 с.

22. 3. Боговая И.О. Ландшафтное искусство: учебн. [для студ. вузов] Агропромиздат, 1988. 233 с.

23. Кучерявий В.П., Озеленення населених місць: підручник. Львів, Світ, 2005. 456 с.

24. Николаевская З.А., Садово-парковий ландшафт: Москва: Стройиздат, 1989. 344 с.

25. Рубцов Л.И. Проектирование садов и парков: учебник. издание 2-е. Москва: Стройиздат, 1973. 196 с.

26. Саймонде Д.О., Ландшафт и архитектура. Москва: Стройиздат, 1965. 190 с.

27. Місто Вишневе: веб-сайт. URL: [\(https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D1%88%D0%BD%D0%B5%D0%B2%D0%B5_\(%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE\)\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D1%88%D0%BD%D0%B5%D0%B2%D0%B5_(%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE)) (дата звернення: 24.04.2020).

28. Міський сад Києва: веб-сайт. URL: [\(https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%81%D0%B0%D0%B4_\(%D0%9A%D0%B8%D1%97%D0%B2\)\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%81%D0%B0%D0%B4_(%D0%9A%D0%B8%D1%97%D0%B2)) (дата звернення: 25.04.2020).

29. Міський сад (Ізмаїл): веб-сайт. URL: [\(https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%81%D0%B0%D0%B4_\(%D0%86%D0%B7%D0%BC%D0%B0%D1%97%D0%BB\)\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%81%D0%B0%D0%B4_(%D0%86%D0%B7%D0%BC%D0%B0%D1%97%D0%BB)) (дата звернення: 25.04.2020).

30. Міський сад – парк у Одесі: веб-сайт. URL: [\(https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%81%D0%B0%D0%B4_\(%D0%9E%D0%B4%D0%B5%D1%81%D0%B0\)\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%81%D0%B0%D0%B4_(%D0%9E%D0%B4%D0%B5%D1%81%D0%B0)) (дата звернення: 25.04.2020).

31. Міський сад (Маріуполь): веб-сайт. URL: [\(https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%B4_\(%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%96%D1%83%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%8C\)\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%B4_(%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%96%D1%83%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%8C)) (дата звернення: 25.04.2020).

32. Міський сад Києва: веб-сайт. URL: https://stzhkamu.com/places/263_miskyu_sad_kyeva (дата звернення: 25.04.2020).

33. Міський сад Кременчука: веб-сайт. URL: <https://kg.ua/spetsproekty/miskiy-sad-rayskiy-kutochok-shcho-viris-iz-chagarniky> (дата звернення: 25.04.2020).

34. Карта міста Вишневе: веб-сайт. URL: <https://www.google.com.ua/maps/@50.3966432,30.3668099,1490a,35y,270h/data=!3m1!1e3?hl=uk&authuser=0> (дата звернення: 05.05.2020).

35. Организация рекреационных территорий в городской черте. веб-сайт. URL: <https://studopedia.org/6-71985.html> (дата звернення 25.10.2020)

36. Лукьянова Л.Г., Цыбух В.И. Рекреационные комплексы. Под ред Федорченко В.К. Київ, Вища школа, 2004. 346 с.

37. Организация ландшафтно-рекреационной территории городского поселения: веб-сайт. URL: https://studbooks.net/622352/kulturologiya/ponyatie_tipologiiya_landshaftno_rekreatsionnyh_territoriy (дата звернення 25.10.2020)

38. Social effect of recreational spaces in the cities: веб-сайт. URL: <https://www.landium.com/en/history-and-culture/social-effect-of-recreational-spaces-in-the-cities/> (дата звернення 25.10.2020)

39. Meinel G, Winkler M. Provision of recreational areas in urban spaces - an international long-term comparison of the developments of selected european cities: веб-сайт. URL: <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.614.3685&rep=rep1&type=pdf> (дата звернення 25.10.2020)

40. Інструкція з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0182-02#Text> (дата звернення 12.11.2021).

41. Генеральний план міста Вишневе Київської області. Містобудівна документація. Вишнева міська рада. Офіційний сайт: веб-сайт. URL: <http://vyshnevoe.com.ua/upload/000/u1/014/GenPlan-proekt.pdf> (дата звернення 12.11.2021)

42. Генеральний план м. Вишневе (внесення змін): веб-сайт. URL: <http://vyshnevoe.com.ua/news/88-heneralnyj-plan-m-vyshneve-vnesennja-zmin-osnovna-dokumentatsija-perspektyvnoho-rozvytku-nashoho-.html> (дата звернення: 12.11.2021)

43. 25 Outstanding Outdoor Stage. веб-сайт. URL: <https://vintagetopia.co/2018/02/18/25-outstanding-outdoor-stage/> (дата звернення

25.10.2020)

44. Олексійченко Н. О., Гатальська Н. В., Підольхова М. О., Мавко М. С. Меморіальні парки Києва. Біла Церква: Монографія, 2017. 13 с.

45. Олексійченко Н.О., Гатальська Н.В., Підольхова М. О., Мавко М. С. Меморіальні парки Києва. Біла Церква: Монографія, 2017. 97 с.

46. DUNCAN AND GROVE: PLAYGROUND EQUIPMENT: веб-сайт. URL: <https://duncanandgrove.com/#natural-playground-equipment> (дата звернення 25.10.2020)

47. Right park: Що таке скейт-парк?: веб-сайт. URL: <https://rightpark.com.ua/cho-takoe-skeypark/> (дата звернення 25.10.2020)

48. Firma ZANO Ławka Soft 02.012 Mała architektura ze stylem.: веб-сайт. URL: <https://www.zano.pl/mala-architektura/katalog/lawki/lawka-soft-02-012#ze-stali-weglowej> (дата звернення 25.10.2020)

49. Інструкція з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0182-02#Text> (дата звернення 12.11.2021).

50. Генеральний план міста Вишневе Київської області. Містобудівна документація. Вишнева міська рада. Офіційний сайт: веб-сайт. URL: <http://vyshnevoe.com.ua/upload/000/01/014/GenPlan-proekt.pdf> (дата звернення 12.11.2021)

51. Генеральний план м. Вишневе (внесення змін): веб-сайт. URL: <http://vyshnevoe.com.ua/news/88-heneralnyj-plan-m-vyshneve-vnesennja-zmin-osnovna-dokumentatsija-perspektyvnoho-rozvytku-nashoho-.html> (дата звернення 12.11.2021)

52. Сталі ландшафти як умова виживання міста: веб-сайт. URL: <https://pragmatika.media/stali-landshafti-jak-umova-vizhivannja-mista/> (дата звернення 25.10.2020)

53. «Золотий мандарин» - все для благоустрою від надійного виробника: веб-сайт. URL: <https://goldmandarin.com.ua/bordur/porebriki/> (дата звернення 25.10.2020)

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ДОДАТКИ

НУБІП України

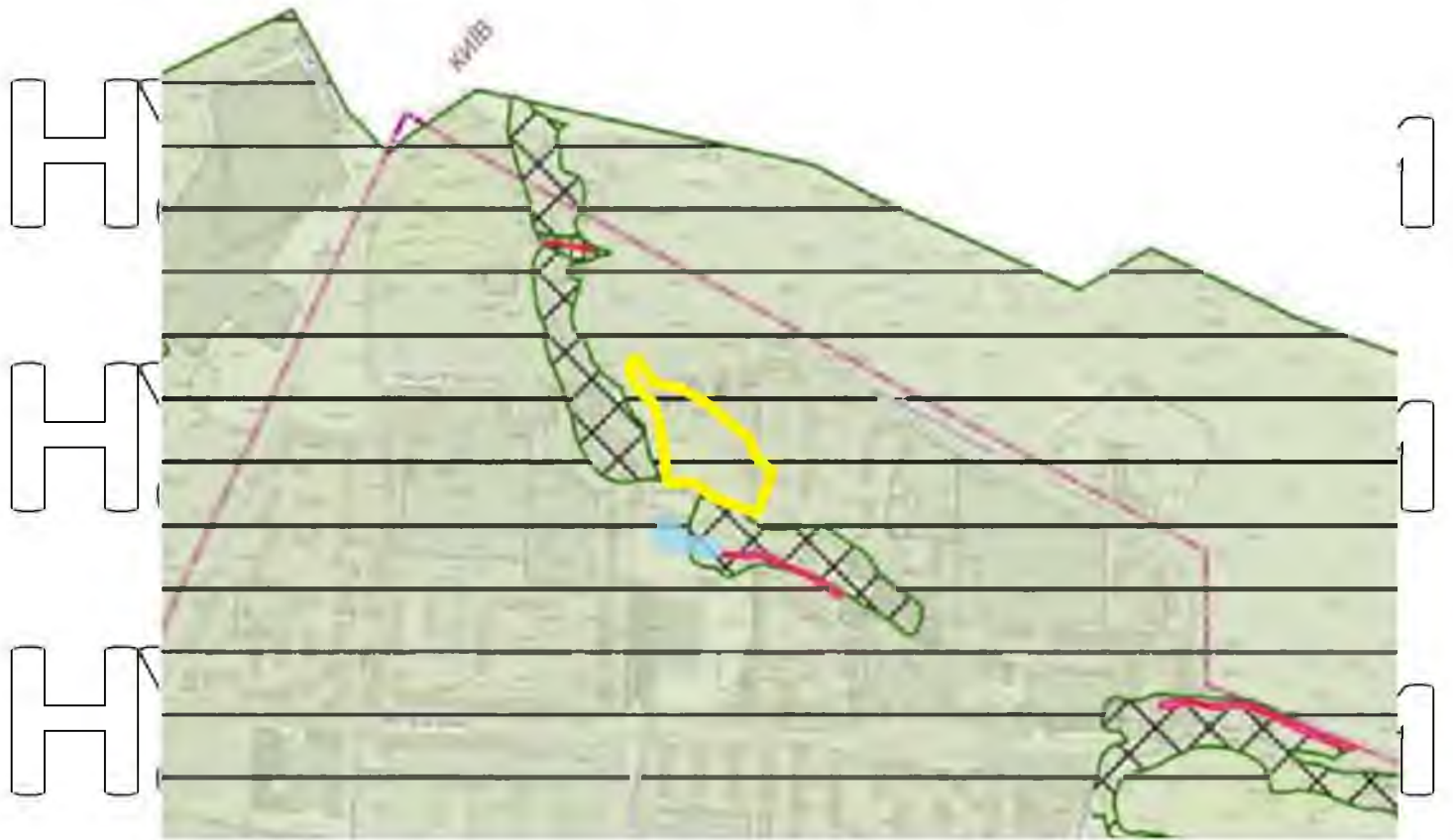
НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Додаток А
Передпроектний місобудівельний аналіз території проектування

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

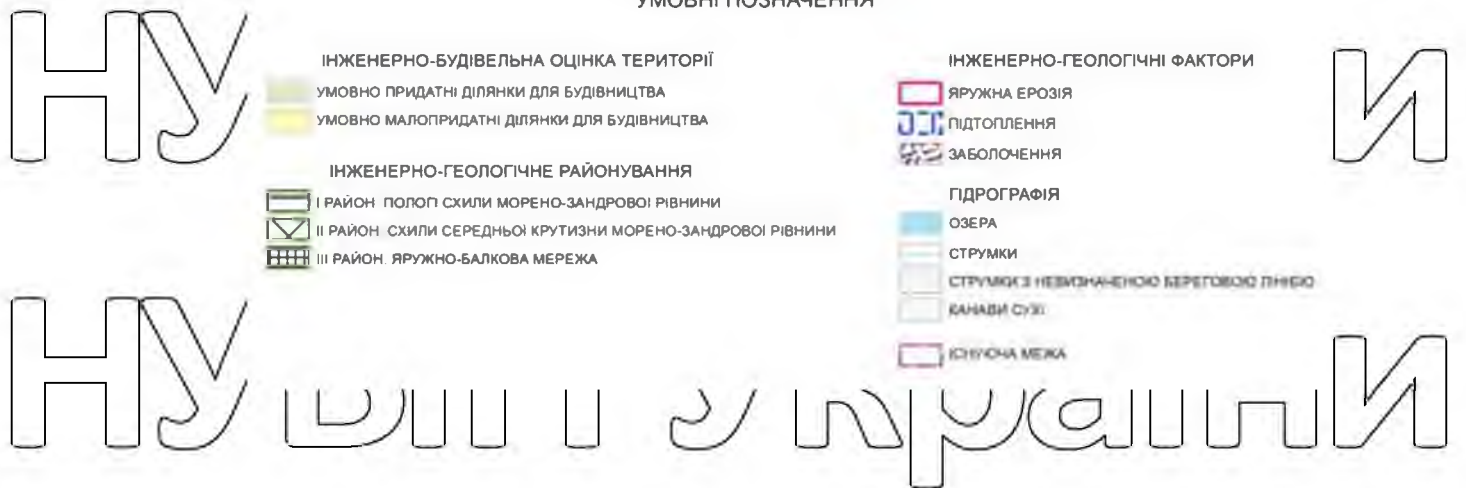

Рис. А.1. Інженерно-будівельна оцінка території проектування [37].

Межі об'єкту проектування позначені жовтим кольором

НУБІП України

Умовні позначення

Рис. А.2. Фрагмент схеми вулично-дорожньої мережі та транспорту

[37]. Межі об'єкту проектування позначені жовтим кольором

НУБІП України

Додаток Б

Сучасний стан досліджуваної території

Рис. Б.1. Доріжка біля озера (фото автора)

Рис. Б.1. Будинок біля входу (фото автора)

Рис. Б.1. Центральна Алея (фото автора)

Рис. Б.1. Підвідні доріжки (фото автора)

Рис. Б.1. Вхід з вул Машнобудівників ЗХ (фото автора)

Рис. Б.1. Вхід з вул Машнобудівників СХ (фото автора)

НУБІП України

Рис. Б.2. Парковка біля церкви (фото автора)

Рис. Б.1. Алея вздовж церкви (фото автора)

НУБІП України

Рис. Б.1. Алея центральна (фото автора)

Рис. Б.1. Центральна астина (фото автора)

Рис. Б.1. Вхід біля церкви (фото автора)

Рис. Б.1. Вхід від Софіївської борщівки (фото автора)

НУБІП України

Рис. Б.1. Забор недобудови (фото автора)

Рис. Б.1. Головна доріжка (фото автора)

НУБІП України

НУБІП України

Додаток В
Візуалізації проектних пропозицій

Рис. В.1. Додатковий вхід (візуалізація)

Рис. В.1. Дитячий майданик

НУБІП України

НУБІП України

НУ

НУ

Рис. В.1. Фото зона

НУБІП України

НУ

НУ

Рис. В.1.3 висоти, вид на церкву

НУБІП України

Рис. В.1. Вид з будинку № 17а

Рис. В.1. Вид з головного входу

НУБІП України

Рис. В.1. Загальний вид №1

Рис. В.1. Загальний вид №2